

ଧୂମି ପ୍ରତିଷ୍ଠା

ଆମ କୁମାରକୁନିଙ୍କ ଆପଣା ପୃଥିବୀ ୫ ଶନିବାର, ୧୯ ଏପ୍ରିଲ ୨୦୨୫

କବିତା

ବୁନା ପାଇଁ

ମୋ ମାଟି ମୋ ମା’ ଶରତ କୁମାର ଦାସ

ଉଚ୍ଛଳ ମାଆର ସୁଯୋଗ୍ୟ ସନାନ
ସଭିର ଏକାଠି ହୁଅରେ,
ମାଟି ମୋ’ ବଢିଆ ଭାଷା ମୋ’ ବଢିଆ-
ଏକ ସୁରେ ଉମେ କୁହରେ ।

ଉଚ୍ଛଳ ଓ କଳିଜ ଶେଷରେ ଉଚ୍ଛଳ
ତାପରେଟି ହେଲା ଓଡ଼ିଶା,
ଉତ୍ତାପେ ଆମ କାରଟିଲୁ ଦେଖୁ
କେତ ହୋଇଲେ ପଡ଼ିଶା ।

କେତେ ଯେ ଲକ୍ଷେତ୍ର କେତେ ବେଳିଦାନ
ସବୁ ତ ଏ ମାଟି ଦେଖୁଛି,
ବୀରପଣୀଆର ଗରବର ଗାଥା
ଏଇ ଜାତି ପରା ଲେଖୁଛି ।

ଫକିରମୋହନ, ଭାଜା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର
ମଧୁ, ଗୋପବନ୍ଧୁ ପୁରିକା,
କୁହଲୁହ ଦାଳି ପୁଗୁରଳେ ହସ
କେହି ନୁହେ ତାଙ୍କ ସରିକା ।

ଭାଷାକୁ ନେଇତ ଏ ବାଇଜ ଆମ
ଗଢାହୋଲା କେତେ ହରଷେ,
ଯିଏ ଯହି ଥୁଲେ ଏକ ଛତ ତଳେ
ଏକାଠି ହୋଇଲେ ସରସେ ।

ଯୋଗ ପରିଚିତ ପାଇଁ ଥାରି ତ
ଏ ମାଟି ଅଳାଦି ଦେଇଛି,
ତ’ ପାଣି ପବନ ସବୁ ତ ନିଆରା
ଦୁଃଖ ଆମ ଲୁହ ନେଇଛି ।

କେତେ ନ ଦନଦା, କାନନ, କେବାର
ପାହାର, ରେଣୁ ସରବ
ସକଳରୁ ସଂଜ କୋକାହଳ ଲାଗେ
ସତେ ଆବିଷି କି ପରବ ।

ଜମି ତା’ କୋଳେ ଭାବେ ମନେମନେ
କେତେ ଭାଗ୍ୟବାନ ମୁହଁରେ,
ମନେ ଭରେ ଖୁବି ତା’ ଧୂଳି-ମହକ
ଯେବେ ମୋତେ ଦିଏ ଛୁଇରେ ।

ଆଜି ଏ ଦିବସେ ନେବାରେ ଶପଥ
ରଖୁଥାପାରୁ ତା’ ମାନରେ,
ଆସୁ ଯେବେ ଝୁବୁ ପଛାଇବା ନାହିଁ-
କହିବା ସବୁରି କାନରେ ।

+ବଢ଼ିବିଲ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବଢ଼ିବିଲ
ଜିଲ୍ଲା-କେନ୍ଦ୍ର
ମୋ-୨୨୯୯୧୩୦୧୯୧

ଧୂମରୁ ଖାଇଁ...

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା

ଧୂମରୁ ଖାଇଁ ଧୂମରୁ ଖାଇଁ
ପଣ ସଂକରାତି ଆବିଷି ଧାଇଁ
ପରିଳି ବେଶାଖ ଆମ ଦୂଆ ବର୍ଷ
ପାଲିବେ ରାତରେ ଉତ୍ତରା ତାର ।

ବାରା ଶତିପଠିୠ ହେବ ରାହି
ବାଜି ମୃଦୁଗ୍ରହ ଘଣ୍ଟା କାହାଳା
ଯଥ ଛୁଆର ପଣା ଲାଗିବେ
ଥାରେ ନିର୍ମିଥା ଛେନା କବନା ।

ଧୂମରୁ ଖାଇଁ ଧୂମରୁ ଖାଇଁ
ବିଶ୍ୱର ରେଖାରେ ତପନ ରହି
ତାଣ ଖରା ଦେବ ବାଜାଇବେ ତାପ
ଶୁଣ୍ୟିବ ଆମ ବସୁନ ମନ୍ଦୀ ।

ଆମ ରାତରେ ଦର୍ଶା ଶିରେ
ବସନ୍ତର ତୋକ ବାଜାର ନରେ
ଗ୍ରାମ ଦାରନ୍ଦୁ ତୁଳସୀ ମାନକୁ
ବନ୍ଦରବେ ଜନେ ଶାତିଆ ନାରେ ।

ଧୂମରୁ ଖାଇଁ ଧୂମରୁ ଖାଇଁ
ପ୍ରଭୁ ହନ୍ଦାନ ଜନ୍ମତା ପାଇଁ
ଶାଶ୍ଵତ ହୁଲୁକୁ ଧୂପ ନେବେଦ୍ୟରେ
ଉଚ୍ଛଳ ପତିବେ ଉଚ୍ଛଳ ଭୁର୍ବା ।

ପଣ ସଂକରାତି ଅଥ ପିତ୍ର
ରାତରେ ଖୋଲିବ କଲା ଛତ୍ର
ପୂର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରା ଦେଖୁବେ ଶ୍ରଦ୍ଧାଳୁ
ଆମା ଶତାପଠିୠ ହେବ ଏବାର ।

ଧୂମରୁ ଖାଇଁ ଧୂମରୁ ଖାଇଁ
ଆସ ଆସ ନିତ ହରଷେ ଧାଇଁ
ପଶୁପତି ପାଇଁ କଲାପ୍ରତିଷ୍ଠାନି
ଗନ୍ଧ ମୂଳେ ଦେବା ସରାଗେ ଥୋଇ ।

ତେବୁଳିପଦା, ଜଗତବିହିନୀ
ମୋ-୨୪୩୮୪୩୪୩୦୧୯

ଖରାର ଗୀତ

କାର୍ତ୍ତନ ସାହୁ

ଆବିଷିରେ ଖରା ଆବିଷି
କାତ ହେବ ଅବା
ରହ ଉପରେ ସେ
ଦେଶା ମେଲା କରି ବିଷିଷ୍ଟି ।

ତାଇଁ କାର୍ତ୍ତ ଗୀତ ଗାଇଁ
ଦେହ ହାତ ସବୁ
ଦରେଇ ଦୋଷିଛି
କୋର ସୁଖ ସିଏ ପାଇଁ ।

ନର ନାଳ ଶୁଣ୍ଟ ଗଲାଣି
ଗୋରୁ ଗାର ଏବେ
ଦହଳ ବିକଳ
ପୋଖରୀ ଗାଇଆ ମଲାଣି ।

ଜରାଟ ପୁଅର ଭରମା
ପାଣି ବୋଲକୁ ଓ ଚାଟି ଦେଲା । ଦୁହେଁ ସେହି
ଦିନରୁ ସାଙ୍ଗ ହେଲେ । ସମୟ ପାଇଁରେ
ବିବାହ ଥିଲେ । କାହାର କାହାର
ବିବାହ କାହାର କାହାର ନାହିଁ ।

କରମ ହୋଇଲା ମନରେ
ଅଜା ଆର ଦୁହେଁ
ପଞ୍ଚ ତଳ ବିଦି
ଗାଇଛନ୍ତି ଗାଇଛନ୍ତି ।

କାହାକୁ କହିବା କୁହରେ
ଏମିତି ବେଳରେ
ବାହାରକୁ ନିର୍ମିତି
ଜମା ଭଲ ବୁନ୍ଦ ନୁହେଁରେ ।

ମିଶ୍ର କଲୋନୀ
ଶାଳପଡ଼ା, କେନ୍ଦ୍ରର
ମୋ-୧୪୩୮୪୩୪୩୦୧୯

ଗୋପୀନାଥ ଦାଶ

ଜଣେ ମାଲିକ ବଳଦର୍ଶିଏ ରଖୁଥାନ୍ତି ।

ପ୍ରତିଦିନ ତାଙ୍କ କୁଣ୍ଡା ସୁଆଳ ପାଣି
ତୋରାଣି ଖାଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତି । ତାହାର
ସୁର ଯନ୍ତ୍ର ନିଅନ୍ତି । ବଳଦ
ଦେନ୍ଦିନ କାମରେ ସାହାର୍ୟ କରେ ।
ବୁଲା ବିରାହିଟିଏ ବେଳେ ବେଳେ ବଳଦ
ରହୁଥିବା ଗୁହାକୁ ଆସେ । କିଛି ଖାରବା
ଆଶରେ କରେ ହେଲେ କାଳେ ବଳଦ
ମାରି ଗୋଢାଇବ, ଭୟରେ ଚାଲିଯାଏ ।

ଦିନେ ବିବାହି କୋଇଭୁ ବିଜୁ କିଛି ଖାରବା
ପାଇଲା ନାହିଁ । ଗୁହାକ ପାଖକୁ ଆସିଲା ।
କୁଣ୍ଡରେ ବଳଦା ଥିବା ଖାଦ୍ୟକୁ
ଦେଖୁଥାଏ । ବୋଲ ବିଜନରେ ବଳଦର
କାହାର କାହାର ନାହିଁ । ବଳଦ ମଧ୍ୟକୁ
ପାଇଲା । ବଳଦ ମଧ୍ୟକୁ ଖାରବା ପାଇଁ
ଛାତିଦେଲା । ବିବାହି ମନ ଶୁଣିରେ
କୁଣ୍ଡରେ ଥିବା ଥିବା ଆସେ ।

ଯେହି ଦିନ ବିବାହି କିଛି ଖାରବାକୁ ପାଏ
ନାହିଁ, ସେହି ଦିନ ବଳଦର ବଳଦା
ଖାଦ୍ୟକୁ ଖାଇବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏମିତି
ବରୁ ଦିନ ବିବାହି କରିବା ନାହିଁ । ଦିନେ ବିବାହି
ଗୁହାକୁ ଆସି ଦେଖେ ତ ବଳଦ ନାହିଁ ।

ତାର ତୋକ ଶାରିଗାର କରିବା ନାହିଁ । ଏମିତି
ବରୁ ଦିନ ବିବାହି କରିବା ନାହିଁ । ଏମିତି
ବରୁ ଦିନ ବିବାହି କରିବା ନାହିଁ । ଏମିତି
ବରୁ ଦିନ ବିବାହି କରିବା ନାହିଁ ।

ଆଗପରି ମାଲିକର କାମକରି ପାରିଲିନାହିଁ ।
ମାଲିକ ଭାବିଲା ବଳଦ ବୁଢା ହୋଇଗଲାଣି ।

ତା ପଛେ ପାଇଁ ବେଳେ ଗଲାରେ ବେଳେ
ଯ

